Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 183. Vineri în 18 (30) August.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de insertiuni:** 1 cm.□1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: **Dr. George Candrea.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

La începerea anului școlastic.

(J. P.) După o pausă de 2 luni aḑimâne se vor redeschide porțile școalelor de toată categoria. În acest moment ne ținem de datorință a atrage atențiunea poporului, dar' cu deosebire a inteligenței noastre asupra școalei. Astăḑi în secolul luminilor a mai discută importanța școalei, e aproape ridicol. Nu numai pentru clasa inteligentă, ci și pentru meseriaș, comerciant, agricultur, ḑileriu etc. este școala adevărată binefacere. Noi Românii din această patrie cu deosebire ar trebuí sĕ știm prețuí cât mai bine școala. Noi locuim aici împreună cu alte popoarĕ, cu cari avem sĕ ținem pas pe toate terenele. Concurența aceasta e posibilă numai prin cultură. Singură cultura asigură vieața și esistența unei națiuni. Romanii prin cultură superioară au asimilat atâtea popoarĕ. Ce e mai mult, magistra vitae, istoria ne dovedește eclatant, că popoarĕ puternice și învingĕtoare, dar' inculte, 'și perd esistența națională și se asimilează chiar din partea popoarĕlor învinse de ele, dar' mai culte de cât ele. Așa de esemplu, Bulgarii de rassă turanică au învins pre Slavi, cu toate acestea ei se slavisează; Francii de semĕnție germană se romanisează, de și ei au fost învingĕtorii coloniilor romane din Gallia. — Noi Românii încunjurați de atâtea neamuri heterogene, ne vom conservá esistența națională numai prin cultură, și în special prin cultură națională. De aceea pentru noi aḑi politica cea mai națională este: sĕ cultivăm din rĕsputeri toate păturile societății române. — Țeranul român încă s'a convins în multe părți, că fără carte nu mai merge. Este însĕ datorința inteligenței noastre de pe la sate a luminá poporul tot mai mult asupra importanței școalei și a-l familiarisá cu ea. Nu e vorba, ca țeranul nostru sĕ învețe școale mai înalte, căci el la coarnele plugului nici nu are lipsă de atâta învĕțătură, dar' nici nu i-o permit aceasta mijloacele materiale. Ceea-ce se recere însĕ aḑi de la fie-care țĕran, e ca el sĕ știe atâta carte, de câtă are trebuință. Și aceasta i-o face posibil școala poporală. Sĕ cerceteze numai regulat fiitoriul plugar școala poporală, atât cea cuotidiană cât și cea de repetiție, și apoi eșind din școală sĕ mai cetiască câte o foaie și alte cărți folositoare, și vom vedè, că el va devení destul de luminat, va ști lucrá după o bună socoteală, va dá înainte, i-se va deșteptá și întărí conștiența națională, și așa vom putè contá la el în totdeauna. — Prin aceasta nici de cum nu voim a ḑice, că țĕranul român sĕ nu învețe mai multă carte. Din contră, cari țĕrani pot numai, vor face bine, dacă vor lăsá fiii lor sĕ mai învețe și 1—2 clase medii, ear' aceia, cari pot și voesc a face din fiii lor domni, sĕ-i lase a studiá mai departe, însĕ numai dacă au talent.

Este la noi o mare greșeală, că mulți părinți de ori-ce stare voiesc a face din fiii lor cu ori-ce preț numai »domni«. Nu tuturora li-s'a dat darul de a fi talentați. Sunt mulți băieți, cari tocmai nu sunt pentru a deveni »domni«, dar' cari pe altă carieră: măestrie, negușătorie etc. s'ar putè ferici bine. Cu astfeliu de băieți părinții adese-ori afară de multele sbuciumări își consumă averea în zadar, ear' fiii lor în cele din urmă vor ajunge niște oameni fără căpĕtâiu, proletari inteligenți, o adevĕrată plagă a societății moderne. Dorim și noi, ca părinții de ori-ce posițiune socială, dacă numai le permit mijloacele, sĕ tindă a face »domni« din fiii lor, dar' numai atunci, dacă aceia au capabilitatea recerută, căci de proletari inteligenți noi românii tocmai nu avem lipsă.

Adese-ori auḑim objecțiunea, că la noi întrĕ împregiurările actuale nu se merită a cheltuí cu băieții crescĕndu-i pe la școale mai înalte, pentru-că nu 'i așteaptă nici un viitoriu. Recunoaștem și noi, că aceste objecțiuni în mare parte sunt basate pe esperiență. Anume adeseori se observă, că ai nostri sunt preterați când e vorba de funcțiuni de stat, administrative etc., ear' în oficii mai înalte tocmai nu sunt aplicați.

Aceasta împregiurare însĕ nici de cât nu ne îndreptățește a trage conclusiunea de mai sus, ci cel mult ne poate conduce la conclusiunea noastră, de a nu forțá la învĕțătură mai înaltă băieți cu puțină capabilitate.

Dar' de alta parte pe băieții diligenți și capabili sĕ-i lăsam la învĕțătura mai înaltă și sĕ-i încuragiăm, ba celor lipsiți societatea însași sĕ le sară întru ajutoriu. Aceasta, pentru-că noi românii încă avem lipsă de o clasă inteligentă, carea sĕ stee în fruntea poporului, luminându'l și povĕțuindu'l pe căile cele mântuitoare.

Apoi cu toate că ai nostri sunt preterați la ocuparea oficiilor de stat, în cât unele cariere au devenit pentru noi inaccesibile, totuși chiar și aḑi sunt destule cariere, mult-puțin independente, pe cari se pot ferici tinerii nostri. Ca preoți, învĕțători și profesori, advocați, medici etc. tinerii nostri totdeauna își aflá aplicațiune; și e de observat, că toate aceste cariere dau cea mai bună ocasiune de a povĕțuí și instruá poporul. Apoi la miliție și la băncile noastre încă se pot ferici mulți tineri români. — Și nu sunt esemple, ca tineri cualificați sĕ nu-și fi aflat aplicație și sĕ fie rĕmas pe stradă. Apoi chiar când am ajunge acolo, că sĕ avem atâta inteligență, în cât națiunea noastră sĕ nu mai aibă posturi de dat, încă tot ni-s'ar mai îmbiá o cale mântuitoare: în regatul român; — accentuăm însĕ, acesta sĕ ne fie ultimul remediu; ear' până-când națiunea noastră aici a casă are lipsă de noi, sĕ nu jertfim interesul general pentru cel individual.

De o clasă de mijloc, de clasa industriașilor și negușătorilor are națiunea noastră mare lipsă, pentru-că — durere, — aceste cariere sunt cele mai puțin înbrățișate de poporul nostru, de și la ele nu se cere capital mare nici spiritual, nici material. Și sunt destule casuri, că un meseriaș sau negutător harnic nu ar schimbá cu un oficiant. De aceea părinții ar face bine, dacă pe băeții negligenți, de puțină capabilitate și fără atragere cătră învĕțătură, i-ar dá la cutare măestrie ori negușătorie. Prin aceasta ar lucrá atât în interesul lor propriu, cât și pentru interesul nostru național.

În fine încă una. Mulți părinți sunt avisați a-și crește fiii în școale medii străine, adese-ori în astfel de locuri, unde nu aud vorbă românească. În atari casuri părinților le incumbe datorința morală de a îngrijí, ca fiii lor sĕ nu-și uite limba maternă, ci chiar și întrĕ străini sĕ cetiască câte ceva românește, căci este foarte dureros a vedè atari tineri, eșiți din gimn., cari nu vorbesc și nu știu scrie românește. Ear' celor-ce acum sunt în momentul de a-și alege cariera, părinții sĕ le atragă atențiunea asupra împrejurărilor actuale, și cu deosebire sĕ le pună la inimă, că ori-unde vor fí, și ori-cărei cariere se dedică, sĕ nu întrelase a se interesá și de limba și literatura română, și sĕ cetiască opere literare românești, după putință sĕ caute societăți române, ne-uitând nici-când, că sunt fii ai națiunei române.

Ear' voauĕ învĕțătorilor și profesorilor, vĕ dorim zel și tărie sufletească, ca sĕ puteți crește oameni luminați, onești, de caracter firm, devotați națiunei lor.

Adunarea „Associațiunei Transilvane“.

(Raport special al „Dreptății“.)

Blașiu, 27 August n.

III.

Ca de atâtea-ori și astăḑi par'că și ceriul serbează cu oamenii. După ploaia cea grea de eri, astăḑi un soare frumos s'a ridicat de după munți și a făcut, ca haina de sĕrbătoare a Blașiului sĕ strălucească cât mai frumos. De pe la 7 oare începênd grupe de grupe se ivesc din toate părțile pe piață și se preumblă privind pe la institutele culturale, ce se înșiră în jurul acestei piețe. Atâția cunoscuți se reved, atâția amici uitați unul de altul se re-află și re'noiesc prin câte o îmbrățosare vechia prietenie. Tinerii universitari fac un feliu de „Fensterpromenad“ pe lângă șirul internatelor și discută víu, par'că ar vrè sĕ închege ceva nou. Un grup de tineri mai bĕtrâni, cari au părăsit eri alaltă-eri universitățile, se vĕd discutând mai cu gravitate, par'că ar vrè sĕ refacă „Associațiunea“. Preoți bărboși, pârliți de soare, dar' înveseliți de aspectul ce li-se dă, privesc din câte un colț. Alții, mai tinerei, unii cu brâne roșii, dau încolo 'ncoace și mai strîng mâna câte unui domn cu cilindru. Atâtea tablouri, atâta mișcare.

*

(La biserică.) Până pe la 8 nu puteai deosebí cursul mișcării. Unii mergeau la internatul de băieți, alții la cel de fetițe; unii cercetau gimnasiul, aripa cea nouă și sala de gimnastică, care s'a îmbrăcat în haină de salon, alții alergau la *biroul de informațiuni*, care se găsește în edificiul seminariului, în sala bibliotecei diecesane, de unde cumpĕră bilete de banchet, concert, se înscriu de membri, sau — cer cuartir.

La 8 oare clopotul cel mare al mănăstirei își varsă glasul sĕu, chiămând creștinii la biserică. Vestea, că însuși metropolitul va celebrá, a surprins publicul și acum o mulțime aleargă în grupe foarte variate spre catedrală.

Liturgia se face cu toată pompa obicinuită. Cantorii *Ionaș* și *Papiu* țin strana. Corul și-a reservat puterile pentru *„Mănăstirea de Argeș“*. Doctorii *Hossu* și *Bunea* cetesc cu glas cuvios frumoasele ectenii. Metropolitul, în splendid ornat, cu față roșie, simpatică și solemnă, bine-cuvêntă cu diptichele în mână. În biserică un public foarte distins, domni și

dame de ambele confesiuni. S'au *adunat* şi *unit* toţi românii, ca sĕ se roage şi sĕ invoace ajutoriul lui Dḑeu la opera *culturii poporului român*.

Şedinţa primă.

La oară 10$^1/_2$ se începe prima şedinţă. Sala cea vastă de gimnastică este plină. Galeria e ocupată mai ales de tineri, printrĕ cari se vĕd şí câţiva notari. În fruntea salei, pe un podiu stă o masă lungă, pe care la anumite intervale mai câte o broşură, hârtíe, mai câte un teanc de acte. Este masa comitetului. La stânga este mĕsuţa presei, la care iau loc: Dr. Izidor *Marcu* („U n i r e a“), Ioan *Costin* („T r i b u n a“), Greg. *Maior* („G a z. T r a n s i l v a n i e i“) ataşat de 2 colaboratori ai sĕi, Dr. Elie *Dăianu* („D r e p t a t e a“). Visavi la o altă măsuţă un domn brunet, cu posă de armean şi ochelari la nas, este representantul puterii de stat.

Publicul e în aşteptare. De-odată un murmur trece prin mulţime şi o mişcare se face prin sală. „Sĕ trăiască. sĕ trăiască“.... resună din toate părţile. Din mulţime, pe o cărare largă, rĕsare sprintenel metropolitul *Victor*, într'o haină rumenie şi rumen în faţă. Metropolitul ocupă loc aproape de masa comitetului în faţă cu representanţii presei. Pe câtva timp într'acolo se îndreaptă toate privirile.

Comitetul central îşi ocupă locul. În frunte preşedintele *Moldovan* într'o grecă frumoasă, pe pept cu distincţiunea de canonic; la dreapta dînsului vicepreşedintele *Puşcariu* într'o haină neagră sclipicioasă, apoi *Papiu*, cu pĕrul argintíu, *Boiu*, cu fruntea ridicată, *Simonescu*, modest, tăcut, Dr. *Diaconovich*, impunĕtoriu de oficios şi „feş“. De cealaltă parte P. *Cosma*, cu toată gravitatea sa de director, I. S. *Şuluţ*, o figură interesantă, cu pĕr cărunt inelat, Nic. *Togan*, un simpatic preot, bibliotecariul, şi în fine secretariul *Bologa*.

Se face tăcere.

Preşedintele, cu glasul sĕu neprefăcut, de casă, cu un limbagiu nelustruit, dar' grav şi simburos, rosteşte urmĕtoriul

Cuvênt de deschidere.

Onorată adunare!

În timpul din urmă s'a observat o víuă interesare de Associaţiunea noastră în toate regiunile ţerei locuite de Români. Numĕrul membrilor ei, — de şi nici pe departe nu atinge încă suma aceea ce se poate aştepta, cu dreptul, s'a sporit în mod considerabil. Despărţĕmintele croite de mulţi ani şi cu greutate mare puse în activitate, acum funcţionează mai pe tot locul, nu numai în centrele lor, dar' unele chiar şí prin comune singuratice. Ele ramifică din ce în ce mai mult pulsaţiunile ce sunt chiămate a le duce până în cele mai îndepărtate unghiuri, şi a le ţinĕ vii şi sănĕtoase in legătură continuă cu centrul. Adunările lor cel puţin în casuri şi locuri singuratice sunt cercetate foarte bine, aşa, în cât ele încep a corĕspunde destinaţiunei lor importante. Crescênd aceasta interesare şi generalisându-se în tot ţinutul locuit de Români, preste câţiva ani vom ajunge la ţinta prefiptă a acestei instituţiuni. Dar' spre aceasta se recere lucrare şi stăruinţă foarte încordată; pentru-că masele mari în genere sunt conservative, ear' poporul român în special ţine ca ferul la cele eredite şi întimpină cu neîncredere ori-ce novaţiuni. E bună însuşirea aceasta a Românului, pentru-că ea 'l ţine în fiinţa sa şi'l apĕră în contra smăcinărilor; numai cât ea de multe-ori pune pedeci grele şí progresului în cele bune şi salutare.

Altă apariţiune îmbucurătoare în vieaţa cea domoală a Associaţiunei noastre este aceea, că afacerile ei au început a se discută víu şi cu interes nu numai în cercuri private, ci şi în publicitate. Puteri noue se adună în giurul ei, i-se angagează cu mare zel şi-i promit concursul lor viguros. Vederile asupra mijloacelor nu putem ḑice că s'au schimbat, dar' ele s'au lămurit şi clarificat mult în timpul din urmă.

Chiar şi cu referinţă la normativul reuniunei acesteia s'a simţit lipsa de a face unele schimbări, prin cari sĕ i-se asigure funcţionare mai promptă şi mai corĕspunḑĕtoare.

Pre lângă aceea fiind în statute unele espresiuni şi determinări ce nu stau în consonanţă cu raporturile schimbate ale vieţei publice de stat, din parte competentă s'a cerut modificare şi introducerea altor disposiţiuni după stările faptice şi dreptul public de acum.

Deci organul esecutiv al Associaţiunei acum împlineşte mandatul adunării generale din 1892, satisface totodată provocării înaltului regim şi presentează onorabilei adunări, pre lângă raporturile despre mersul afacerilor cari vor fi object de discusiune şi decidere, pre cum a fost de la întemeierea Associaţiunei în fie-care an, — şí un proiect de modificare a statutelor, ca aşa ele sĕ fie aduse în consonanţă cu dreptul public, ear' de altă parte sĕ fie mai clare şi sĕ ne asigure mai deplin mersul regulat spre scopul prefipt.

E învederat, că cu deosebire prin acest punct al programei sale adunarea presentă devine foarte interesantă şi epocală în vieaţa Associaţiunei: pentru-că ea are sĕ decidă şí asupra unor determinări din statute ce i-se presentează modificate nu numai după formă, dar' şí după cuprins.

Cu atâta simţim cu toţii bucurie mai mare, când vedem adunată ací o coroană de membri atât de numĕroasă şi public atât de frumos, fraţi cu inimă aprinsă, plină de zel pentru binele public, cari au concurs nu numai din ţinutul mai apropiat, ci şí din regiuni depărtate, spre a-şi uní puterile şi a lucrá împreună.

On. adunare! Dacă vom cumpăní serios mulţimea lipselor ce ne împresură, dacă vom consideră cât de multe şi varii sunt terenurile, cari reclamă în mod imperios aplicarea puterilor şi activităţei noastre, dacă vom adauge cătră acestea împregiurările grele în cari ne aflăm: judecând dreptul vom trebuí sĕ recunoaştem, că bune şi dulci sunt fructele cari ni-le-a produs Associaţiunea până ací. Dar' ele sunt puţine, de aceea nu prea suntem mulţumiţi cu avêntul ce Associaţiunea noastră a luat de la începutul sĕu şi până aḑi. Pentru aceia dintrĕ noi, cari judecă astfeliu, corectivul este indicat de sine: *sĕ punem umĕrul cu toţii, sĕ lucrăm cu mic cu mare, bĕtrâni şi tineri întru înţelegere frăţească, unul fie-care după mĕsura puterilor sale* (aplause) — şi fructele vor devení din ce în ce mai numĕroase, vor câştigă creştere şi desvoltare.

Divisiunile ivite pe alte terenuri, şi poate şí îndreptăţite din anumite considerări, pe terenul acesta sĕ lipsiască şi Asociaţiunea va prosperă. (Aplause.) Vĕ salut din inimă pe toţi, şi cu aceasta declar adunarea ei generală de deschisă.

*

Cuvêntul de deschidere a fost de mai multe-ori întrerupt de vii aprobări. Ori-cât de scurt, el este important, că a priceput *situaţiunea* şi a anunţat oficios ceea-ce are sĕ urmeze: întrarea unor noue puteri din generaţiunea tineră întrĕ membri, eventual şí în comitetul „Associaţiunei“.

Lucrul e foarte firesc. De mult trebuiá făcut. Şi dacă se fac imputări comitetului, apoi mai multe se pot face acelor „tineri viguroşi“ cari până acum stând la o parte au tot persiflat şi criticat cu rĕutate.

Raportul general.

Dr. V. Bologa, II. secretariu ceteşte raportul general. El e cunoscut. Constatarea tristă, că comitetele despărţĕmintelor: *Agnita* (lângă Sibiiu!) *Betlean*, *Ciachigârbău*, Deeş, Elisabetopole, *Gherla* (centru cu episcopie, gremiu, seminariu şi preparandie *românească!!!*) *„nici un semn de vieaţă n'au dat“*, a provocat resens general şi indignaţiunea a isbucnit.

După cetirea raportului se aleg comisiunile de lipsă, cari sĕ-l censureze şi sĕ propună adunării resoluţiuni, după cum v'am raportat deja.

Se dă apoi espresiune durerii pentru perderea membrilor rĕposaţi, întrĕ cari 5 fosti membri pe vieaţă, 11 membri ordinari.

Vin apoi mai multe rugări şi propuneri, cari se dau la comisiunile competente.

D. Gavriil *Pop*, canonic, considerând starea miseră a românilor din munţii apuseni, desmoşteniţi de pădurile lor, şi aduşi la miserie, atrage atenţiunea „Associaţiunei“ asupra lor şi cere sĕ le vină în ajutoriu prin crearea unei şcoale de industrie în *Abrud*, sau a lor 2 stipendii pentru tineri, cari se frecuenteze şcoala de sculptură în peatră, pre care guvernul a deschis'o în *Zlatna*.

Întrĕ alte cereri de stipendii este şí cererea doamnei P. *Borbola*, vestită pianistă, pentru un stipendiu, cu care sĕ urmeze la un conservatoriu.

Propunerea părintelui Ioan *Costim* ţinteşte asemenea la un scop apropiat, deşteptarea conştiinţei de cetăţean. Motivarea propunerei a stîrnit vii aprobări.

Curioasă a fost propunerea protopresbiterului N. *Măneguţ*, „pioneriul“ reunirei confesionale a românilor. Ea a provocat un zimbet ironic, ba chiar ilaritate. Nu ideia, ci modul, şi mai ales micimea omului, care vrea într'un an sĕ umplă golul făcut de secoli, a provocat acel rîs sarcastic.

D. *Măneguţ* a cerut sĕ-şi motiveze propunerea, presidentul însĕ, ca din sentimentul general i-a oprit aceasta citându-i §. 3 din statute care sună:

În adunările „Associaţiunei“ nu se pot discută objecte religioase ori politice, în cât acelea privesc presentul.

„Nu unul, ci sute şi mii de oameni, poate mai mari de cât *noi*, au lucrat pentru unirea tuturor confesiunilor, şi n'au reuşit“, a ḑis presidentul, ca un comentariu la §-ul cetit, şi cu aceasta păşirea părintelui Măneguţ s'a sfîrşit.

Cea mai int resantă parte a propunerilor este cea făcută de tinerime. Sunt vr'o câteva propuneri de resoluţiuni salutare, cari indică un feliu de program, după care tinera generaţiune ar dori sĕ se normeze activitatea Associaţiunei.

Aceste propuneri au fost subscrise de vr'o 16 inşi, întrĕ cari: Dr. Ios. *Blaga*, Gav. *Precup*, Ioan *Fodor*, George D. *Bogdan*, Dr. Elie *Dăianu*, Ioan B. *Boiu*, Aug. *Nicoară*, George *Moroianu*, Iovu *Băbuţ*, Aurel C. *Domşa* şi alţii.

Presentarea propunerilor, după cum se şí cuvine, a fost destul de modestă, ear' comitetul la rêndul sĕu a fost destul de prevenitoriu, chiar condescendent, căci întrĕ cei subscrişi erau mulţi membri de tot noi, ne anunţaţi încă în adunare şi prin urmare neverificaţi, şi cu toate acestea esceptiunea făcută din punctul acesta de vederi n'a aflat spriginul comitetului.

(Disertaţiuni.) Au urmat apoi 2 disertaţiuni.

Prima, a dlui Ioan *Popescu*: *„Rolul femeii“*, nu s'a putut sfêrşí, de şí s'a cetit $^3/_4$ de oară.

D. *Popescu* vorbiá aproape liber, cu suadă, căldură şi cu o fraseologie oratorică bine rotunḑită, uşoară, cum numai Românii din regat ştiu vorbí. Tema interesantă şi actuală a fost ascultată cu interes. Dar' a început sĕ pară prea lungă pentru digresiunile dese şi prea subjective ale disertantului. După $^3/_4$ de oară disertantul aveá un public ce nu ajungea de numĕros, ca şi la început, dar' nu mai erá acelaşi public. Domnii se cam duseră la aer, şi sala s'a umplut de ţerani, cari cu drag ascultau pe interesantul orator.

„Ce mai gură are“, „cum mai ştie predică“ — ḑiceau ţeranii.

A doua disertaţiune: *„Înmormêntarea la Romanii cei vechi“* de Gavriil *Pop* canonic, a fost mai scurtă, dar' mai puţin atrăgĕtoare. Zelosul canonic se vede că a lucrat mult, şi a întrebuinţat multe isvoare vechi classice. În tema sa a insistat mai ales asupra asemĕnării obiceiurilor noastre cu cele ale străbunilor nostri din Italia.

(Membri noi.) Comisiunea esmisă pentru încassarea tacselor şi înscrierea de noi membri şi-a presentat raportul prin d. Constantin *Colbasi*, m. proprietariu în Şpring. Din referada dlui *Colbasi* apare, că ca membru pe vieaţă s'a înscris *„Economul“*, institut de credit în Cluşiu, cu 100 fl., apoi s'au înscris mulţi membri ordinari şi ajutători, de la cari s'au mai încassat 390 fl., adecă la olaltă 490 fl.

Dup'acestea şedinţa s'a ridicat la 1$^1/_2$ d. a.

România.

Ruga din Sinaia. În ḑiua de Sântă-Mărie s'a serbat la *Sinaia* cu mare pompă bicentenarul şi hramul mănăstirei, înfiinţată înainte de 200 ani de spătarul Mihaiu *Cantacuzino*.

De şi vremea erá posomorită şi ameninţá sĕ ploaie, curtea mănăstirei — foarte frumos împodobită — erá plină de lume, venită din împregiurimi din *Bucureşti*, *Ploeşti* şi chiar de peste graniţă. Erau vr'o 2—3000 de oameni.

Serbarea s'a început la 10 oare prin un serviciu divin oficiat, în lipsa metropolitului-primat, care fusese reţinut la *Călimăneşti*, de cătră stareţul mănăstirei, archimandritul *Nifon*.

La 11 oare a fost primire oficială pe terasa mănăstirei, cu care ocasiune s'au ţinut discursuri de cătră dl G. Gr. *Cantacuzino*, prim-efor şi preşedinte al senatului, care a vorbit în numele eforiei spitalelor civile; de cătră dl *Tache-Ionescu*, ministrul cultelor, în numele guvernului, şi în fine de cătră stareţul mănăstirei, care a mulţumit actualilor efori pentru râvna cu care lucrează pentru desvoltarea oraşului Sinaia.

La oarele 11$^1/_2$ a avut loc masa dată de Eforie la ţerani. Erau aşeḑaţi la mese vr'o miiă de ţerani, cari, după obiceiul tradiţional, terminând dejunul, au luat cu dînşii farfuriile din cari au mâncat.

În timpul pe când ţeranii se ospĕtau, d. Take *Ionescu*, d-nii efori, representanţii autorităţilor locale, d. Luca *Elefterescu*, prefectul judeţului *Prahova*, d. C. *Enescu*, primariul

Ploeştilor, precum şi alte persoane oficiale şi de distincţiune au iscălit un act comemorativ în amintirea acestei serbări.

Seara, întreg parcul erá admirabil iluminat cu lampioane veneţiene, ear' pe la oarele 9 au început focurile de artificii cari au durat până târdíu noaptea.

Avis. Cetim în „*Timpul*" Reparaţiunile începute la asilul „*Elena Doamna*" nefiind încă terminate, cursurile nu vor putè începe în luna Septembre ca în ceialalţi ani. Părinţii şi tutorii nu trebue sĕ trimită deci copilele la şcoală de cât în ḑiua care se va fixá şi publicá prin *Monitorul Oficial* şi alte ḑiare.

Străinătate.

Cestiunea armeană. (Londra, 29 August.) Agenţa Reuter raportează din Constantinopol cu datul de 27 curent următoarele: Sultanul a trimis ambasadorilor Porţei din Paris şi Petersburg o telegramă, în care se plânge amar contra ţinutei observate din partea Angliei în cestiunea armeană. Sultanul cualifică ţinuta Angliei de necorĕspundĕtoare, carea deroagă autorităţei sultanului, şi roagă pe Francia şi Rusia sĕ încerce a înduplecá pe Anglia la schimbarea ţinutei sale. — Rĕspunsul Franciei şi Rusiei însĕ e nefavorabil şi descuragiatoriu pentru Turcia.

Armată permanentă în Muntenegru. (Cettinje, 29 August.) Pentru armata permanentă plănuită în Muntenegru s'au început deja edificările casarmelor; în Cettinje e plănuită o mare casarmă, şi altele mai mici în multe centre ale ţerei, ear' în Nachia se clădeşte o fabrică pentru prav de puşcă. — Basa nouei puteri armate muntenegrine a pus'o Rusia prin darurile amintite eri.

Apelul lui Zancov. (Sofia, 29 August.) *Zancov* a redactat un apel către conducĕtorii tuturor partidelor bulgare şi către membrii guvernului, în care 'i recearcă sĕ pună capĕt neorĕnduielilor ce grassează acum în Bulgaria. Spre scopul acesta Zancov recomandă următoarele:

1. Toate partidele sĕ adereze la o învoeală comună şi sĕ denumiască un ministeriu, care sĕ conducă alegerile libere.

2. *Sĕ întăriască constituţiunea de la Tîrnova împreună cu §-ul referitoriu la trecerea principelui.* Sĕ deie amnestie şi sĕ recunoască toate drepturile oficerilor fugiţi în Rusia.

3. Sobrania sĕ trimită la Petersburg deputaţiune, carea sĕ roage pe ţarul, ca *sĕ trimită în Bulgaria consuli în rang egal cu cei al celorlalte puteri.*

Atrocităţile din Macedonia. (Sofia, 29 August.) În afacerea atacărei satului Dospat cercetarea decurge. Autorităţile au deţinut 30 oameni dintrĕ cei cari au participat la atac.

Conform raportelor private sosite din Constantinopol, guvernul turcesc capĕtă în continuu plânsori despre crudelităţi comise asupra turcilor din partea cetelor bulgare.

Cronică.

Timişoara, 30 August n.

Plecarea Mons. Zardetti. Fostul Archiepiscop latin din Bucureşti, Mgr. Dr. Otto Zardetti a plecat definitiv din capitala română la 23 c. Până la Viena a fost însoţit de S. Sa Păr. Band, vicariu general şi de Păr. Dr. Dem. Radu protopop gr. cat. În Viena Părintele Radu împreună cu numitul Părinte vicariu general au avut onoarea de a fi fost invitaţi la masă de către nunţiul apostolic şi de către Escel. Sa contele Goluchovsky, ministrul comun de esterne.

Ginere ucigaş. Mai ḑilele trecute s'a sevĕrşit în oraşul *Huşi* din România o crimă îngrozitoare. Gh. *Paciu* nutreá de mult timp o ură neîmpăcată în contra socrului sĕu Vasile Ţancu şi s'a hotărit sĕ'l omoare. Pentru acest scop, într'o seară, la o oară înaintată, şi-a luat puşca şi a mers la domiciliul lui Ţancu. Acolo găsì pe socrul sĕu dormind afară, întinse puşca şi o descărcă într'însul. După aceea criminalul a dispărut. Nenorocitul Ţancu a murit imediat, ear' criminalul a fost prins alaltă-eri şi înaintat parchetului.

Stergerea timbrului de anunţiu. „Köln. Ztg." publică o depeşă din *Budapesta,* în care se ḑice, că toate autorităţile orăşeneşti ar fi primit propunerea oraşului *Cluşiu* de a cere de la dietă stergerea timbrelor de anunţiu al ḑiarelor.

Naie cufundată. Mesagerul *Suia,* după cum anunţă ḑiarele berlineze, s'a cufundat mai ḑilele trecute în marea nordică. Personalul constătătoriu din 13 inşi s'a înecat.

Cholera. Se anunţă din Londra, că în partea oraşului Wandeworth un locuitoriu a murit de moarte subită. Cercetarea bacteriologică a constatat cas de choleră. Tot astfeliu se telegrafează din *Varşovia,* că oraşul Tarnopol, Polonia rusească, o femeie îmbolnăvită de cu seară de choleră, în ḑiua următoare a murit. În Tarnopol până acum s'au întêmplat şepte casuri de boală şi patru casuri de moarte tot întrĕ simptoame de choleră.

Literatură, artă şi ştiinţă.

Istoria împĕratului Traian şi a contimporanilor sĕi de *Dr. Heinr. Francke,* tradusă în l. română de *Petru Broşteanu.* — Fasciclul III a apărut cu următoriul sumariu:

Împărţirea Daciei în municipii şi coloníi (continuare din fasc. II): 3. Colonia Ulpia Traiană Zarmisegethusa; a) Situaţiunea castrului; b) Aquaduct; c) Amfiteatru; d) şcoala sau băile; e) a doua residenţă a lui Decebal. 4. Ad mediam: a) băile; b) monete; c) statue; 5. Municipium Tiberiense; 6. Apulum; aquaduct; 7. Napoca sau Napuca; 8. Porolissum; 9. Patavissa; 10. Tiviscum; 11. Aquae; 12. Salinae: a) minele de sare; b) minele montanistice ale Daciei; Collegium aurariorum; 13. Centum putea, topitoarele, minele; 14 Sergidava. D.) Isis. Anubis şi Canopus în Dacia; E) Bustul şi temple de marmoră ca monumente ale lui Traian.

IX. Columna lui Traian: A) Descrierea columnei; B) Primul rĕsboiu dacic după columna traiană; C) Al doilea rĕsboiu dacic după columna traiană.

X. Rĕsboaiele lui Traian în Asia: A) Popoarele şi statele Asiei înainte şi pe timpul lui Traian. 1. Imperiul assirian; 2. Imperiul de la Pergamos; 3. Republica insulei Rhodus; 4. Regatul Bithiniei; 5. Paflagonia; 6. Pontus; 7. Cappadochia; 8. Judeii în Palestina.

Şcoalele medii gr. or. române din Braşov.

Avis.

Înscrierile pentru anul şcol. 1895/6 la *şcoalele medii gr. or. române din Braşov* (gimnasiul mare, şcoala reală inferioră, şcoala comercială medià) se vor face în ḑilele de 1/13, 2/14 şi 3/15 Septembre a. c.

Studiile pregătitoare cari se cer la aceste şcoale sunt: a) pentru primirea în cl. I gimn. şi reală absolvarea cu succes a clasei IV elementare (primare) şi trecerea unui esamen de primire, ce este a se depune cu o ḑi înaintea înscrierii, avĕnd şcolarii sĕ dovediască un cuant suficient de cunoştinţe din cetire şi analisă şi din cele 4 operaţiuni simple ale computului; — b) pentru primirea în cl. I comercială se cere, ca şcolariul sĕ fi absolvat cu succes 4 clase reale sau 4 gimnasiale, în casul din urmă avĕnd sĕ depună esamenul de primire din limba francesă; c) pentru primirea în celelalte clase ale şcoalelor medii se cere absolvarea cu succes cel puţin suficient a clasei precedente.

Esamenul de primire al şcolarilor cari vor sĕ între în cl. I gimn. sau I reală se va face în ḑilele de 31 August *v.* şi 1 Septembre *v.* a. c. *Esamenele supletorii şi de emendare* ale şcolarilor căduţi din câte 1 studiu se vor ţinè în 31 August *v.* de la 8—12 oare a. m. şi de la 2—5 p. m.

Din causa aglomerării mari de şcolari în cl. I gim. la înscrierea în această clasă se va observá următoarea ordine: în 1 Septembre v. se vor înmatriculá numai şcolarii, cari au terminat clasele elementare cu nota generală de *foarte bine,* în 2 Septembre v. cei cu *bine,* ear' în 3 Septembre v. cei cu *suficient,* — întrĕ cesti din urmă în prima linià şcolarii din Braşov şi comitatul Braşovului. În toate celelalte clase înmatricularea se va face în ordinea presentării, fără aceste restricţiuni.

Şcolarii cari nu au absolvat clasa lor în anul precedent şcol. la şcoalele noastre medii, au sĕ se presinte la înscriere cu următoarele documente:

1. *Testimoniu şcolar* de pe clasa ultimă absolvată;

2. *atestat de botez;*

3. *certificat de revaccinare* (reoltuire). Şcolarii trecuţi de 14 ani nu au sĕ presinte acest document.

Didactrul, din care cel puţin jumĕtate este a se plătí necondiţionat la înscriere, este pentru şcolarii de religiunea gr. or. şi gr. cat. *7 fl.* în gimnasiul inferior şi şcoala reală inferioară, ear' în gimnasiul superior şi în şoala comercială *11 fl.* — Şcolarii de alte confesiuni plătesc didactrul *împătrat.*

Afară de didactru fie-care şcolariu trebue sĕ plătiască îndată la înscriere încă următoarele tacse:

1. Pentru bibliotecă şcolarii din cele 4 clase inferioare câte *30 cr.,* ceilalţi câte *50 cruceri;*

2. tacsa pentru testimoniu şi programa şcolară *1 fl. 50 cr.;*

3. tacsa de primire de *2 fl.,* — care o plătesc odată pentru totdeauna acei şcolari, cari pentru prima-dată se înmatriculează la şcoalele noastre.

De la tacsele înşirate sub 1., 2. şi 3. nu se scuteşte nimeni. Se observă însĕ, că şcolarii de la şcoalele noastre, cari au fost scutiţi de didactru în anul trecut şcol., drept tacsă de testimoniu plătesc numai *1 fl.*

Spre orientarea Stimaţilor Domni părinţi direcţiunea în conformitate cu repeţitele sale avisuri publicate în decursul anului şcolar trecut, aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că acei şcolari, cari frecuentând anul şcolar precedent ací, nu şi-au fost plătit didactrul întreg până la 1 Iuniu *v.* a. c., nu vor fí înscrişi până nu vor plătí pentru anul şcolar curent *didactrul întreg înainte.*

Petiţiunile de scutire de didactru ale şcolarilor sĕraci şi diligenţi, instruite cu atestat valabil de paupertate, sunt a se înaintá în timpul de la 4—15 Septembre v. la Domnii profesori de clasă, cari le vor presentá conferinţei profesorale spre ulterioară afacere.

Braşov, în 14 August v. 1895.

Direcţiunea şcoalelor medii gr. or. române din Braşov.

Virgil Oniţiu,
director.

Feliurimi.

Tatăl şi fiiul. O telegramă din ḑilele trecute vestiá, că tata-rege *Milan* va merge earăşi la Belgrad sĕ „facă ordine" — — în gospodăria statului (?). Din acest incident credem cu cale a re'mprospetá un interesant episod de pe timpul ultimei sale petreceri în capitala Sĕrbiei. — Într'o seară erá mare societate la conac, şi Milan, care după cum se ştie, e tot atât de pasionat jucătoriu de cărţi, cât şi de jovial, a provocat pe câţiva oaspeţi la o „partie". Compania s'a şi constituit îndată şi jocul mergeá strună, ... dar' Milan — pĕcatele lui — perdeá din gros. — Într'o vreme Milan ḑise către companionii sĕi:

— Ştiţi, domnilor, ce deosebire este întrĕ Alexandru cel mare şi întrĕ fiiul meu Alexandru? Aceea, că pre când Alexandru cel mare se mâniá pentru triumfurile bellice ale tatălui sĕu, temĕndu-se că dînsului nu-i va mai rĕmânè nimic de cucerit, — fiiul meu e mânios pentru perderile mele, căci se teme, că *dînsului nu-i va mai rĕmânè nimic de perdut.*

Din public.*)

Domnule Redactor!

Permiteţi-mi a dá rĕspuns unui om fără caracter, adecă vestitei şi hidoasei canalii ce ascultă la numele Barcian.

Rĕspunsul DSale dat mie în *fiţuica* sa „Controla" nu m'a satisfăcut nici cât, cu atât mai vĕrtos, pentru-că toate cele publicate de un om fără caracter cum e el, nu mĕ îndestulesc pe mine, cu toate că mĕ împroaşcă din rĕsputeri cu tot feliul de epitete.

Este vorba de monetă. Îi declar, căţtoate cele publicate de el sunt numai minciuni grosolane, provenite de la un nespălat. Voeşte lumea doară sĕ o îmbete cu apă rece? Aducă-şi a minte, că la moartea moşului Breban din Ghilad a spus'o întrĕ martori, că galbenul l'a trimis la Craiova. Cum acum, de odată moneta au ajuns în timp de 2 luni la Timişoara? prin urmare cred, că săpunul recomandat mie de D Sa, se potriveşte mai bine lui, a merge la Mehadia pre banii . . . . de a se spălá de smoala minciunilor.

În detail despre isprăvirile lui Barcian prin Ciacova.

Sosiá la Ciacova de comun după prânz, îmbrăcat după rĕnduealá cu *Klak,* şi atunci sĕ vedi cum ne întimpiná cu ce vorbe dulci, cum trăiţi boerilor, ce, nu mergem la hotel? Mergem, şi atunci sĕ vedi. Începeá cu bere, rachíu, vin, papricaş, supă etc. până ce se îndopá ca un . . . . atunci urmá fumatul. Seara aşteptam sĕ mĕ scap de el. dar' îşi făceá coada colac şi rĕmâneá şi la cină şi atunci sĕ vedi mâncat şi beut; în urmă apoi culcare în hotel cum se cade, şi dimineaţa plăteşte chilie, la asta am mai ḑis, că o fi cam prea mult, sĕ o mai plă iască şi el, deoare-ce eu l'am invitat la mine sĕ doarma. Aceasta nu odată a făcut'o, ci de repeţite-ori. Din cele espuse cred, că lui Barcian i-se cuvine săpunul recomandat; pentru a-şi spălá mojicia.

Îl declar de un mojic şi netrebnic.

Feriţi-vĕ de aceasta lipitoare şi puiu de năpârcă!

Ciacova, 13 August 1895.

Cu stimă *Ion Uzon.*

*) Pentru cele publicate sub aceasta rubrică redacţiunea nu primeşte rĕspunderea.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de **la 12 fl. la 10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și obiectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sê fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărè și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea învităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	. . . . fl.	10·—
„ semestral	. . . . . „	5·—
„ treilunar	. . . . . . „	2·50
„ lunar	. . . . „	0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă	. . . Frci	37·—
„ semestral	. . . . „	18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numêrul sub care au primit până acum foaia, ori sê lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin mandate postale. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au solvit înainte abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în Timișoara, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 28 August 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . .	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ întreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu!	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorțuri reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 21 August 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sêcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovês, venturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . .	în bani per 100 kgr.	6.69 și 6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05 și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	—.— și —.—
Sêcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06 și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13 și 5.15
Porumb Iul.-Aug. .	„ „ „ „ „	5.07 și 5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08 și 5.10
Ovês la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87 și 5.89
Ovês la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.— și —.—
Rapiță Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	9.45 și 9.50

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.